

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fôsa acêst'a va eî de trei ori pe luna, in 10. 20. 30-a dî pone la regulare; éra de a-ici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiu rile se primescu in tôte dîlele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu trilmiu 1 fi. 50 cr. éra pentru strâinatate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilmiu 2 fi. in v. a.

Tôte sôdieniele si banii de prenumeratione sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului:
Aradu, strat'a Teleki, nrulu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.
Unu esemplariu costa 15 cr. si se pôte capetâ in librari'a lui M. Klein jun d'in Aradu.

Câtrâ Maghiari.

Sunteti mari in mari dorintie,
Nému de nemesi si magnati,
Prindeti pelâri'a 'n pînteni
Sî-oblu 'n luna-o aruncati.

Europ'a-abia ve tiene,
Voi cu cotete-o 'ntetiti
Sî de diece secolu un'a
Totu câscati, ca s'o 'nghititi.

Ore s'ar potè vr'o-data
Ca unu nevoiasu tintariu,
Ori câtu ar cascâ de tare,
Sâ-ti inghitia-unu armasariu? . .

Voi, decandu in Europ'a
Cu Árpád ati navalitu,
Dati in drépt'a, dati in sting'a,
Sî 'nea totu nu v'ati latitu.

De ne-ati fi 'mbetatu cu-o limba
Dulce, 'nalta si bogata,
Pôte-amu crede cumcâ astadi
Ati fi domni in lumea tóta.

Dér de „borzasztó“ si „roppant“
Animele nu tresalta;
Deci lasati maghiarisarea
Sî-apucati-ve de alta.

De-ocarmuitóra vietii:
De-istoria v' apucati,
Câ-ci a-colo multe lucruri
De folosu o sâ aflati.

Intrebati-o, unde-e astadi
Urm'a crudiloru barbari?
Unde sunt ingrozitorii
Goti, Alani, Mongoli, Avari?

Longobardii ce-Apeninii
Cu asaltu i-au cuceritu,
De accentele latine
Ca de flacari s'au topitu! . . .

Nu va fi neci cându taiata
Sticl'a de gigantulu munte,
Ci de piétra nestimata:
De-alu demantulu graunte.

Si voi vreti sâ stergeti astadi
Limb'a, ce la Montpelier
A statu faciâ cu gigantulu
De pe „câmpulu Elysée“? !

Bucuresci, 1879.

Mefistofelisoru.

Dilelele aceste primindu d'in Romani'a
unu frumosu comunicatu de la unu amicu
alu causei n'ostre, sum mundru a-lu pub-
lică in totu cuprinsulu seu, precum urmēza :

Bucuresci, in 11. Maiu. 1879.

Domnule Redactore!

Crediendu, cā pr'in alăturatele versuri voiū face
ōre-care serviciu atātu tendințieloru patriotice, ce urma-
riti, cātu causei n'ostre comune facia cu stadiulu acutu
in care intra; (— de ar dā bunulu Dumnedieu sà nu
devina chronicu!) precum si fratiloru maghiari, cari se
vede cā invētia de-a gēb'a istori'a univērsala si-si batu
jocu de legile naturei si de logic'a severa a neparti-
nitōrei Clio, mi iau voia a Vi inaintā acestu apelu
oportunu, ca sà binevoiti a-i dā ospitalitate in voiniculu
„Gur'a Satului,” care — de si s'a luptatu cu mōrtea de atā-
tea ori, — d'in tōte aceste lupte a esitu invingatoru si-a
doveditu, cā-e „romānu cu siēpte vietii“! Primiti,
Domnulu meu, respectuōsele mele complimente.

(Urmēza subscrierea, si a-poi poesi'a „Cātrā Maghiari,”
publicata pe faciea antaia.)

Anecdota intemplata.

Unu cine-va, in marea lui bucuria, cā are coconu
teneru, intrebā pre amiculu seu: En spune-mi, frate
draga, ce nume sà dau bāiētului, ce mi l'a datu Dumnedieu?

— D'a-poi botēza-lu pe numele Marelui nostru
mitropolitu; sà fīa Andreiu. . . .

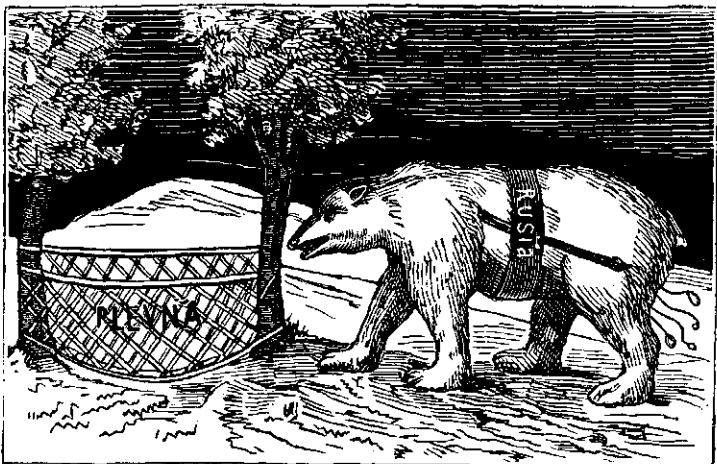
— Ah, cā bine dici. Asiē voiū si face. — Voiū lasā
dēra, ca sà i se deo d'in botezu numele: Andreiu
baronu de Siagun'a! respunse fericitulu
tata, in estasulu seu, socotindu, cā de numele Andreiu
este legatu si baronatul, si de baronatu, firesce, unu
predicatu ōre-care. (S.)

Ursulu si sīorecele.

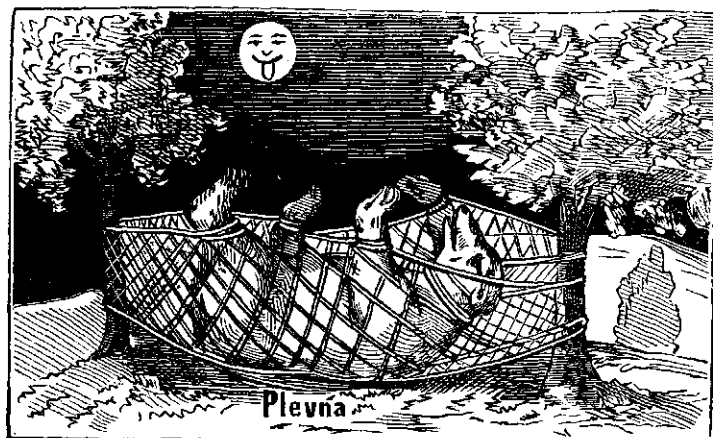
— Fabula. —

— D'in ocase a ce ni s'a datu, cā se aude, cā metehnele
ruseci au isbutitu la comis'i'a europēna, ca fortulu Arabu-
Tabi'a totu-si sà trēca la Bulgari'a, pr'in ce Rusi'a manifesta-
se inca o data dusimanele sele sentieminte facie de Romani'a. —

Ursulu, greoiu si hābāuen de fire,
Se duce pr'in codru setosu de rapire,
Dēr' ēta in cale o cursa-i se 'ntinde, —
Elu, prostulu, n'o vede si in ea se prinde! . . .

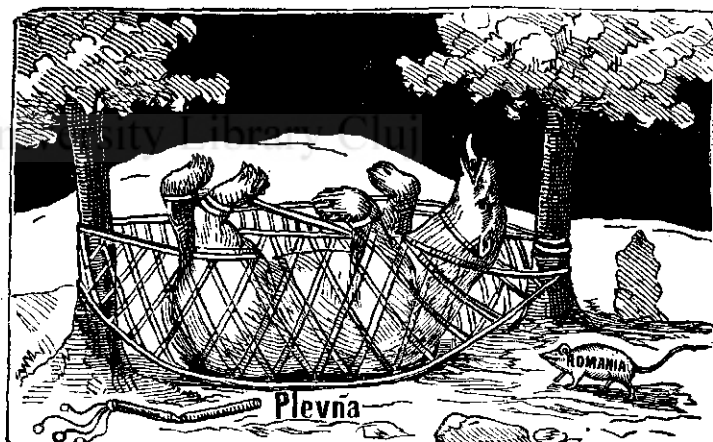

Se 'acēsta in funii la peptu, la petiōre,
La spate, la umeri, la gura, la fōle, —
Cātu neci cā se misce nu mai e in stare,
Ci strinsu, ca ariciulu, s'a botiu pe spinare

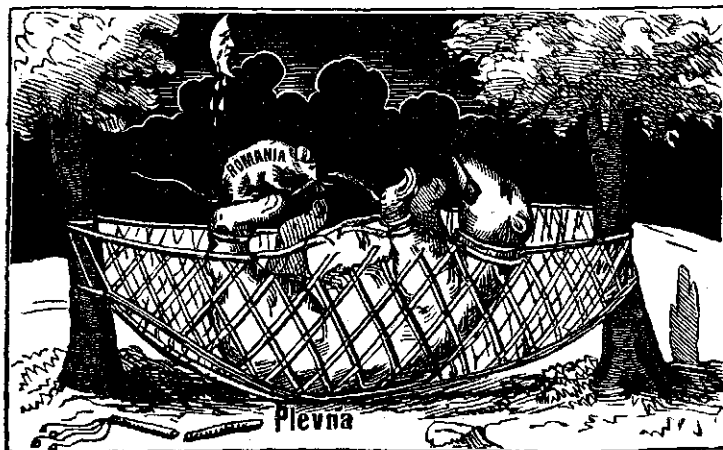
Necasitu striga o data cātu pōte,
De tremura codrulu si ferele tōte
Dēra, neci un'a sà-lu scape nu vine,
Cā-i sciu nāravulu si mi-lu cunoseu bine!

Unu sīorece numai spre elu se grabesce,
Sà vēda: ce are, de ce se bocesce?

Ursulu, vediendu-lu, se rōga frumosu:
„Fii bunu mār frate, fāte milosu.
Si scapā-me iute acum de necasu,
Cā dati voiū cei cere, Dieu, pe-alu meu nasu!“

Sīorecele 'n data isi face de elu mila:
Merge cu dintii cei ageri ca si-o pila,
Si rōde retiēu'a cea multu maiestrita —
In loculu care fuse mai incālcita

Asià càtu acuma ursulu scapatu
De ce-a fostu mai grósnicu, mai incurcatu.
Póte se franga cu storecu 'n unire
Si restulu d'in cursa cu mare 'nlesnire

Candu tóte aceste dejà-su ispravite,
Ursulu pre stórecu in locu sà-lu invite
La prandiu, la-ospetare, de mare bucuria,
Se duce mai bine la elu pe-omenia, —
Si jóca si canta si beu si mananca,
De remuneratiune ne fiindu vorba inca.

Mai, p' urma storecele ostenitu se duce
In gauricea lui cea mica sà se culce;
Ursulu inca se 'ntinde pe pamentu diosu,
A-ci lunga gaur'a storecelui milosu. — —
Candu stórecele demaneti'a d'in somnu se trediesce,
De mersu afóre la lucru, la campu, se gatesco;
Dér candu dà sà ésa d'in gaura a-fóre
Nu póte, cà-ci ursulu 'si intinso-o ghiara
Chiaru pe esitoroa stórecelui micu,
Si nu vrea s'o traga neci barem unu picu.

Storecele se róga: „ursule, vecine!
Fii bunu si melasa, scii... ti-am facutu bine“..
„Ba! io nu temu tine*), siedi, te nàdusiesce,
Séu pamentulu tare d'in nou gaurosee,
Si fà-ti cale alta, cà-ci a-icea eu
Mi-am facutu hàtiusiulu si culeusiulu meu.“

* * *
Astu-feliu o patiesce celu ce face bine
Celu care n'are nici picu de rusine.

Tibulu.

*) Espressioni copilarésca, ce o folosescu copiii candu se invétia
a amblá pe petiérele lor! Aut.

Ciclopedia.

— Studiu etimologicu. —

Clopotielu = pelaria mica. — **Soldatu** = pesce. —
Calificatu = e facutu calu. — **Medicu** = icu de medilocu. —
Rosmarinu = marinariu betranu. — **Monastire** = telegrafu.
— **Beliduce** = ioia, macelariu. — **Caldarariu** = calu erarialu.
— **Erariulu** = timpulu imperfectu. — **Caliberu** = calu sel-
batecu. — **Cârpenciu** = negutiatoriu de cârpe. — **Besica** =
pasula. — **Curéua** = vena de auru. — **Vacantia** = juninca.
— **Mesagiu** = magazinu de mese. — **Scaunariu** = câne. —
Restaurare = injugarea boiloru. — **Paparuga** = preotu. —
Societate = haremu. — **Mesteacanu** = corcitura, bastardu.
— **Nepotu** = inpotentia. — **Curiosu** = spinare. — **Officina** =
cina oficîosa. — **Fatalitate** = fete multe. — **Bumbacu** =
bumbusica. — **Bele-artistu** = avocat. — **Temeiu** = frica. —
Suprindere = a prinde ceva de de subtu. — **Stindardu** = lumi-
nele. — **Idolatria** = a latrá pe Id'a. — **Popicu** = capelanu.
— **Manipulante** = calugaritia. — **Râncâlâu** = calugaru. —
Statutu organicu = mórtea. — **Capritiu** = iedu.

Tand'a si Manda.

T. Óre de ce nu a fostu vladic'a gherleniloru la
Vien'a?

M. Nu scie germanesce!

T. Si de ce a fostu la Pest'a?

M. Scie ungresce.

T. Cei de la Vien'a sciu ce au lucratu, dér elu
la Pest'a?

M. Intréba pre Titu!

T. Pre càre Titu, — pre Titu Maiorescu?

M. Ba, pre Titu Budu!

T. Elu de unde scie?

M. I-a spusu nevést'a!

T. Si de unde scie ea?

M. I-a spusu o amica!

T. Si acea de unde scie?

M. D'in isvóre sigure.

T. Si ce spune, de ce a fostu? Dóra sà lucre
Santi'a Sa in Pest'a ceea ce lucrara hei'a in Vien'a?

M. Ba!

T. Déra ce?

M. Sà védia cari posturi sunt date in concursu.

T. Si a aflatu vre unulu conveniabilu?

M. Da, — vladic'a d'in Ora-de. . .

T. Ce, „or'a de,“ — intristare?

M. Ba, de desfatare!

T. Asià déra la Pest'a
Pavelu are ce cautá;

*Dér in susu la Vien'a
Nu-e pentru Santi'a Sa!*

*M. Nu Dieu, cà-ci numelei se incepe cu P. éra
Vien'a se incepe cu V. ca si numele immediatului seu
superioru. Éta: Victoru si Vancea fura la Vien'a,
éa Pavelu la Pest'a!*

Literatura.

A aparutu si ni s'a tramisu „*Limb'a romana-
nesca*”. Manualu pentru scólele poporale
romane, de Ioanu Tuducescu, inve-
tatoriu in Lipov'a. Pretiulu unui exemplariu:
20. de cruceri. Aradu, 1878. In tipografi'a
lui Leopoldu Réthy si fiulu. (Se afla de
vindiare la autoru.)“

— Opusecululu prezentatu l'amu resfoitu si l'amu
aflatu bunu si practic; déra titlulu nu ni pré convine;
ilu aflamu pré marginitu . . . Dupa noi, meritosulu
autoru facea multu mai bine, déca opului seu ar fi
datu urmatoriulu titlu:

„Gramatic'a limbei romane.

Studiu fórte trebuintiosu

pentru cei mai multi romani (mici si
mari) d'in monarchi'a Austro-ungariei.

Pretiulu: nemic'a. D'in contra se mai
da si unu premiu de valóre acelor'a, cari
ovoru fi invetiandu-o de a rostu, ca in
viitoriu sa nu ni mai schimosésca limb'a
in intrunirile nóstre nationali, basericesci,
si sociali.“

Dorintiele unei femei, déca ar fi barbatu.

I.

Déca asi fi eu barbatu, n'asi petrece tempulu cu
nimicuri, in placeri si desmerdari; ci m'asi nevoi sa-mi
cástigu cea mai pretiósá avere: *cultur'a spirituala*,
cà-ci: „Frumosu e omulu, Dómne, candu mintea e regina!“

II.

Déca asi fi eu barbatu, m'asi infrumosefi cu cele mai
nobile insusiri barbatesci, si mai pre tóte cu *caracteru
firmu*; si n'asi fi ca si „flórea sórelui,“ miscandu-me in
diferite directiuni.

III.

Déca asi fi eu barbatu, n'asi lasá sa tréca unu anu
dupa altulu, fore ca sa me decidu o-data la casatoria, la
adeverat'a legatura morala: ci asi stá in privinti'a acést'a
la culmea misiunei mele.

VI.

Déca asi fi eu barbatu, n'asi pretinde de la alés'a
animei mele — avere multa, insusiri banesci: ci *cultur'a
animel, casnici'a*, cà-ci aceste sunt averea adeverata a
unei femei.

V.

Déca asi fi eu barbatu casatoritu, n'asi lasá nevést'a
a casa, ca sa numere bóbe de cucuruzu, éra eu sa iau
birturile de a rondulu; ci m'asi tiené de cea mai placuta
distractiune: a petrece in timpulu liberu lunga dens'a in cer-
culu familiei.

Musicatori.

— *Ce dracu, frate, intrebà ieri unu economu pe insocó-
torulu seu (omu politicu), intorcendu-se de la târguielei, s'a
scumpitu grozavu carnea de vaca!*

— *Ce prostu esci, fu respunsulu; tu nu vedi, cà au
ajunsu boii la pretinu. . . .*

Candu audu pe câte unu cavaleru elegantu vorbindu de
locurile straine d'in cari si-a procuratu costumulu, candu dîce
de esemplu:

— „*Acestu nanquinu e d'in Ost-Indi'a; mansietele astea
sunt d'in Lionu; mansietele le am procuratu d'in Grenoble;
ghetele sunt de pele de Brasili'e, a scl.*

Sciu numai de câtu, — fore sa-lu mai intrebú — cà
m i n t e a si-a procuratu-o d'in. . . . *Ab der'a!*

(dupa „Rom, libera“.)

Problem'a problemeloru.

I.

A scí cu siguritate, de câti ani este o
femeia 'nainte de a se maritá, — este pro-
blem'a cea mai grea pentru unu barbatu.

II.

A cunósce bine insuirile unui barbatu 'na-
inte de casatoria, este problem'a cea mai grea
pentru o femeia.

De pe la cas'a satului.

— *Cu nrulu de factia deschidemu unu nou abona-
mentu pe 2. lune: Maiu si Iunju, cu 1 fl. in v. a. Restanté-
erii sa binevoiesca a-si achitá detori'a, in interesulu pros-
perarii diurnalului; cà-ci altcum li se va oprí tramiterea,
si li se va mai face si altu ce-va. . . .*

Dlui I. P. R. in L. Densulu s'a dusu de la mine inainte cu 1 1/2
anu, ca sa-si continue studiile, ca juristu, la universitatea d'in Clusiu,
unde se afla aplicatu si in cancelari'a avocaturii romanu Ioane Petranu.
Da, ajutoriulu materialu mai trebnesce, ca sa se dee foiei aventulu de
toti doritu; cà-ci celu spiritualu se da de pretotindenea. Operatele D'Tele
se voru dá pe rondu in censurara si publicare. Resalutári!

Vechiulu amiú de litere B. in S. — Regretu; déra te-ai
fostu intardištu, cà-ci erá dejá tiparitu. Not'a d'in nrulu 7. a sunatu
pentru viitoriu. Mai amenunštu pr'in epistol'a, ce ti va urmá.

„Pentru dragulu Dnialoru:“ neci pentru a D'Tele, neci
pentru a Dnialoru, nu se póte admite, cà-ci o dai pré cu grosulu. Posti-
mu, altulu câtu de deliciosu tractéza totu despre acésta materia. Vedi
poesi'a „Câtrá Maghiari.“

PUBLICATIUNI TACSABILI.

3.

1-1.

AVOCATULU

in legile comuni si cambiali

Demetriu Selagianu

si-a transportatu locuinti'a si cancelari'a sa de la Ving'a la

BECICHERECULU MARE,

capital'a districtului Torontalu (Banatu), pe strad'a
principale, in cas'a dlui Ioanovicu, nrulu 523. Ceea
ce se aduce la cunoscinti'a onoratei clientele.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu: **Mircea V. Stanescu.**

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai in Aradu.

Spec. Dan Franciscu Al. Popu Longinu avocat